

VE JMÉNU *oblé přívětivosti*

PŘÍRODNÍ MATERIÁLY, EKOLOGICKÝ PŘÍSTUP, KRAJINNÁ TVORBA, UPLATŇOVÁNÍ PRINCIPŮ GEOMANTIE, FENG SHUI, SAKRÁLNÍ GEOMETRIE... A HLAVNĚ CELOSTNÍ ARCHITEKTURA. VŠECHNY UVEDENÉ POJMY JSOU JIŽ ŘADU LET NEROZLUČNĚ SVÁZÁNY SE JMÉNEM OLDŘICHA HOZMANA. JEHO NEZAMĚNITELNÝ RUKOPIS ZAOBLENÝCH STAVEB JE SVÝM ZPŮSOBEM NOVÁTORSKÝ.

P Proč jste pro svůj ateliér zvolil název Studio ARC?

Vznik názvu souvisel s potřebou vyjádřit to, co dělám. Když jsem si ujasnil tuto potřebu, objevil se v mém okolí kamarád, který mě dobře znal a poradil mi. Zajímal se jednak o prapodstatu slov a jejich vibraci, jednak o grafickou práci. Když viděl, jakým způsobem pracuji, jak skicuji a črtám, navrhl mi slovo ARC. Čára mi pomáhá tvořit. A vibrace „Arrrrr.....c“ se při tom nese prostorem, vymezuje plochu. Arc je počátek křivky. Oblouk pak vyvážený prvek dvou protikladných sil. Neustálé hledání harmonie... pomohl mi

zformulovat tato slova vyjadřující můj způsob tvorby.

Prozradíte jméno toho kamaráda?

Rád! Jmenuje se Jan Tajboš a je také autorem grafického loga studia.

Co všechno obnáší činnost Studia ARC?

V mém případě název i logo vyjadřují a zároveň předurčují charakter činnosti. Ta zahrnuje všeobecně oblast architektury, do které ale patří tvorba celého prostředí. V posledních letech jsem to ještě rozšířil – o oblast sociálního působení

Oldřich Hozman (*1964)

- Absolvent Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze, obor Architektura, interiéry a design nábytku. Během vysokoškolského studia pobýval na stáži na University of Industrial Arts v Helsinkách.

- Od absolutoria v roce 1989 pracuje jako architekt ve svobodném povolání. V roce 1993 založil vlastní architektonický ateliér s názvem Studio ARC. Věnuje se projektům ekologické architektury, interiérum a nábytku z přírodních materiálů, designu i výstavnictví. Svým klientům umožňuje, aby se tvořivě podíleli na návrzích staveb. Ve vlastní tvorbě pracuje s principy baubiologie, feng shui, sakrální geometrie a geomantie. Jejich vlastnosti uplatňuje v organické architektuře.

- Věnuje se tvorbě ekologických zahrad. Při jejich ztvárnění uplatňuje jemné síly přírody, principy biodynamického zemědělství a sakrální architektury. Navrhuje zážitkovou prostředí pro lidskou hru a prohloubené zážitky smyslu. Celosním způsobem začleňuje zdravý vývoj člověka a přírody do souvislostí s vývojem lidského vědomí.

www.arc.cz

www.casopisdomov.cz

RODINNÝ DŮM

Stavba nízkoenergetického rodinného domu z přírodních materiálů: obvodové stěny z tepelněizolačních cihel, v interiérech hliněné omítky, vnitřní příčky z nepálených cihel. Dřevěná trámová konstrukce stropů, vnitřních příček a střeš. Betony jsou v ploše suterénních podlah bez oceli – jen s rozptýlenou polypropylenovou výztuží. Díky tomu může přirozené geomagnetické pole Země zdravě prostupovat domem. Zateplení 30 cm minerální vlny. Stěny jsou prodyšné, difuzně otevřené. Pergoly, okna, dveře i vnitřní podlahy dubové. Dřevěné povrchy jsou napuštěny přírodním olejem. Hlavní vytápění stěnové (sálavé), přitápění pecí na dřevo. Ohřev vody plynovým kondenzačním kotlem a solárními kolektory. Přesahy pergol a střeš v létě brání přehřívání interiéru. Koncepte stavby obsahuje principy feng shui.

Rozhovor s architektem ■ domov**CHRÁNĚNÉ BYDLENÍ**

Společenství pečovatelského chráněného bydlení Camphill v Českých Kopestech vytvořilo pod vedením arch. Hozmana při kolektivní umělecké práci projekt rozvoje areálu a interiéru. Společnou tvorbou vznikl celý plastický model areálu (foto dole). Realizace je z ryze přírodních materiálů. Na stěnách jsou hliněné omítky, v koupelnách barevné omyvatelné marocké štuky. Použití křivky na zaoblení nábytku a dveří mají terapeutický charakter (Cassiniho křivky). Živě tvarovaný a vesele pojatý design napomáhá pozvednout náladu u mentálně postižených obyvatel areálu. Jde o sociální umění v úzké spolupráci s uživateli.

architektury: určitým terapeutickým směrem pomáhat ke skutečnému *sebevyjádření zadavatele*. Aby našel to, co hledá, i když to zpočátku sám přesně neví. V anglicky mluvícím prostředí pro to existuje termín „konsenzuální design“.

Jsou nějaké typy projektů, na které se specializujete?

Nedá se mluvit o specializaci, ale nejčastěji projektují rodinné domy, školy, ekologické farmy, pečovatelské domy, chráněné dílny... Ale občas i restaurace, lázně či terapeutická centra. Moje činnost obnáší také přednášky o celostní architektuře a tvorbě prostředí, workshopy a nově například kurzy modelování a řezbářství organických tvarů. Důvodem této aktivity je snaha, aby lidé nezůstávali jen v intelektuální rovině, ale obohacovali se také vlastní tvořivostí a rozvojem vůle, své volní činnosti.

Kdy a jak jste se dostal k celostní architektuře?

Moje předznamenání k rozšířenému

RESTAURANT

Interiéry restaurace Maitrea v historickém jádru Prahy (Týnská ulička za Staroměstským náměstím). Společně s klientem a provozovateli si architekt Hozman přál navrhnout pro návštěvníky krásné, útulné a zdravé prostředí. Místo, kde člověk opustí hektické centrum, cítí se tu dobře a může klidně rozmouvat s druhým člověkem. Restaurace má sloužit jako oáza pro občerstvení těla i duše. Interiér je navržen z přírodních materiálů a byl vytvořen na základě principů feng shui. V prostoru restaurace je umístěno několik uměleckých děl, například dvě fontány a krb (na horním snímku vzadu). Na stěnách jsou hliněné omítky. Nábytek a podlaha jsou natřeny přírodním olejem. Stínidla osvětlovačů jsou vyrobená z našasného hedvábí.

domov Rozhovor s architektem

pojetí tvorby a chápání architektury proběhlo už v době studií – zprostředkovali je moji učitelé. Bylo jich více, ale jmenoval bych dva: prof. Josefa Svobodu a především prof. Ladislava Vrátníka. Ti mně jako studentovi ukázali, jak se širěji zabývat tvorbou prostředí. Ke školním úkolům zvali například psychologa nebo sociologa. A úkoly s tématem ekologie byly pro nás již tehdy – kolem roku 1986 – častým zadáním.

Jak byste pojem „celostní architektura“ stručně popsal?

Pojem „celostní“ se týká člověka vnímaného jako bytost s více jemnějšími úrovněmi. Například celostní medicína nevnímá člověka jen jako fyzickou bytost, ale bere v úvahu také jeho další, jemnější složky. Podobně je tomu i v architektuře. Celostní pojetí architektury vnímá člověka ve všech rovinách jeho osobnosti. V oblasti fyzického těla dává přednost přírodním stavebním materiálům, které na člověka dobře působí. V oblasti vitálního těla člověka klade důraz například na správné zvolení rytmus architektonických prvků nebo na aktivní prožívání plasticity staveb. V oblasti duševní doceňuje celostní pohled význam působení barev a také zohledňuje duševní prožívání krásna a pravdivosti v architektuře... A v oblasti nejvyšší – duchovní – se snažím napomáhat tomu, aby se klient mohl

co nejpravdivěji sebevyjádřit. Pokud se povede všechny tyto úrovně skloubit, působí to na něj i na okolí léčivě.

Zůstaňme u té „celostnosti“: Projektujete nejraději celý dům od A do Z?

Ano! A zdaleka nejde jen o tvůrčí svobodu. Je úžasné, když mám takovou důvěru klienta, že mě nechá podílet se na celkovém pojetí i v detailech nábytku a vnitřního vybavení domu. To je ojedinělý projev důvěry, kterého si opravdu vážím!

S celostní architekturou souvisí také urbanismus, krajinná tvorba či návrhy zahrad. Odkdy a do jaké míry se věnujete této činnosti?

Systematicky se jí věnuji přibližně 15 let – od doby, kdy jsem se začal zajímat o jem-

nější energie v krajině. Zaujalo mě (a stále více mě zajímá), jak může člověk prohloubit vlastní citlivost a zahrnout do urbanismu například působení pohybů větru a vody v krajině. Urbanismus může být obohacen i z pohledu feng shui nebo geomantie.

Oslovují vás také citlivé rekonstrukce staveb a památkových objektů?

Ano, velmi mě oslovují rekonstrukce a dostavby starých domů v souladu s krajinou, z ekologických materiálů. Sám je také rád a poměrně běžně navrhuji. Ale musím říci, že západní Evropa je v tomto směru stále dál než my. Léta socialismu se u nás podepsala na tom, že je tu zatím jen minimum skutečně osvícených investorů. Naštěstí se to zlepšuje. Možná i proto, že můžeme volně jezdit do za-

MATEŘSKÁ ŠKOLA

Interiéry mateřské školky Rybička, která je ojedinělá svým přírodovědným zaměřením (určena primárně pro děti zaměstnanců a studentů Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze). Přírodní materiály, hravá zákoutí a veselé motivy výzdoby. Spoluautorem interiérů jsou architektův syn Filip Hozman (25 let) a matka Marie Hozmanová (74 let), designérka hraček.

Osobní dotazník

Oblíbený sloh: kubismus a organická architektura počátku 20. století

Kniha: Ayn Rand: Zdroj, Edward Bulwer: Budoucí lidstvo

Květina: růže

Roční období: podzim

Barva: žlutá

Tvar: lemniskáta

Dopravní prostředek: nohy

Nápoj: voda

Neřest: účast na přednáškách a studium

Znamení: vlastní Panna, oblíbené Blíženci

*Pro potěchu těla i duše
je určen tento projekt,
jehož atmosféra vás
vrátí bezmála o 200 let.*

hraničí a čerpat inspiraci. Poslední dobou si všímám například v Německu, jak citlivě tam rekonstruují staré hrázdné domy – včetně vnitřního prodyšného zateplení. Tedy moderně a zdravě.

Používání zdravých stavebních materiálů a ekologických principů stavení, to je vaše velké téma...

V poslední době mě fascinuje přirozenost úplně přírodních stavebních materiálů – proto se snažím nechat je naplno vyznít v jejich původní barevnosti. Třeba když mohu nechat vyniknout esenci přírodní hlíněné omítky v její původní barvě, ničím ji nezakrývat, toho si velmi považuju! Vysoce to hodnotím také jako osvěcený projev u klientů, že jsou pro používání materiálů v jejich přírodní původnosti.

V Domově jsme nedávno publikovali pozoruhodnou realizaci vašeho projektu rodinného domu (*Dům jako makový květ*, č. 9/2015). Kolik rodinných domů jste už realizoval?

Projektuji už 25 let a každý rok se dokončí jedna až dvě stavby. Nejvíce bylo realizováno právě rodinných domů – asi dvacet.

Věnujete se také firemnímu vizuálnímu stylu. Proč? Není pro vás tato oblast tvorby příliš komerční?

Věnuji se tomu rád, protože to dotváří

OSVĚŽENÍ TĚLA

Projekt zahradní restaurace Babiččina zahrada a centra tělesné terapie v Průhonících u Prahy vznikl v úzké spolupráci všech zúčastněných. Model vytvářel Oldřich Hozman společně s klientem za účasti zahradník. Projekt svou filozofii navazuje na výletní zahradní restaurace první republiky a stylově je inspirován dobou ještě starší – obdobím „Babičky“ Boženy Němcové. Zahrada je navržena citlivě na základě principů permakultury a obsahuje rostliny s jedlými plody. Rostou tam také byliny vhodné pro přípravu jídel v restauraci (www.babiccinazahrada.cz).

celkový styl navrženého prostředí a zároveň to vyjadřuje záměr zadavatele. Proto je důležité správně téma uchopit, aby byl výsledek hezký a působil přesně tak, jak má. Například z hlediska jednoty stylu lze propojit výrazný tvarový a barevný prvek interiéru s motivem loga. Pokud je logo dobře navrženo, opravdu pomůže rozvoji a prosperitě. A to mě na vizuálním stylu láká!

Lze hlavní principy vaší tvorby – ekologii, geomantii, feng shui a další

alternativní přístupy – zapojit do celkové tvorby prostředí a života obecně?

Určitě je zapojit lze – a vlastně to ve svých návrzích dělám zcela přirozeně. Takže třeba u geomantie se snažím zohlednit při umístění domu, odkud proudí z krajiny vitální energie, a přizpůsobit tomu zejména orientaci domu a vstup do domu. Je tady patrná souvislost s tím, jak se projevuje pozornost člověka s umístěním domů ve vztahu k tvarování krajiny. Principy feng shui nám zase pomáhají řešit dispozici domu v souladu s prouděním vitálních sil. Opravdu to na lidi a jejich zdraví působí. Řada z nich chce vnímat vůni dřeva či hlíny, sluneční teplo, nemít v domě a na domě příliš mnoho moderních technologií. Mám kolegu, který vlastní stavební firmu, a když se mnou prošel celým procesem stavby jednoho domu, rozhodl se z osobní zkušenosti, že do budoucna už chce stavět výhradně domy bez ostrých hran a pravých úhlů. Do života lidí to vnáší pocity zdraví, rovnováhy a vnitřní pohody. Pocity zabydleného domova.

SOCIÁLNÍ PÉČE

Dům s pečovatelskou službou na Zličíně v Praze 5. Projekt tvoří 65 malometrážních bytů. Stavba má vlastní vnitřní zahradu orientovanou na jih. V objektu je ordinace lékaře, jídelna, kaple, byt správce, kadeřník, pedikúra a prostory chodeb s čístařnami. Budova je zděná a zateplená v nízkoenergetickém standardu. Rozpočtové náklady činily 80 milionů Kč.